

Kemenesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KIS CZELL és VIDÉKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELLI és VIDÉKE“.)

Előfizetés: 3 év... 100...
Helyi elvétel: 3 év... 30...
Egyes szám ára... 10...

Postai megjelölés:
Kis-Czell

Bejelentés: Cselekedések, 5-6...
Cselekedések, 5-6...
Cselekedések, 5-6...

Bejelentés: Cselekedések, 5-6...
Cselekedések, 5-6...
Cselekedések, 5-6...

Tagosításról a kisgazdákhöz.

— Irta: ONDÓ FERENC a. l. tejsz. ellenőr. —

(Folyt. és vége)

... láttam keserű, károm-

lyett szívet adó, de még jobban káromkodott és szidta a törvényt, hogy a földjét elveszték, mert biz az más néven allott és szépen bírói uton elérveresték. — Csak ritka eset az, mikor drága pörlekedés után visszakapja.

Ha a kisgazdának egy vagy három parcellában van a birtoka, azt rendbe tudja tartani, de már azt a 25-50, vagy több darabot nem. De nem is csuda, a kataszterben egy-egy részlet három szám alatt is előfordul, tehát a jóhiszemű kisgazda összeolvassa a parcellák számát, legtöbb esetben megállapítja, hogy meg van a földje, sőt talán több is, mint kellene, holott biz egy drb. hiányzik.

A szétszórt sok parcella megakadályozza azt, hogy mindenkinek adófizetése rendben legyen, de lehetlenné teszi azt is, hogy a telekkönyvi állapot olyan legyen mint a tényleges birtoklás.

A tagosított birtoknál mindezek nem fordulhatnak elő. A néhány darab földet területben is jobban ellenőrizheti a kisgazda,

tehát az adózás és telekkönyvi állapot tekintetében pár perc alatt tisztába jöhet. E cikk elején említet, hogy a tagosításnak vannak ellenesrei. Legyen tehát itt szabad néhány ellenző érvel felhozni.

Legsúlyosabb az az érvelés, ki azért ellenzi, mert azt a földet mit ősei műveltek, azt másnak nem engedi át. Ez egy képzelt dolog és meg a régi nemesi birtokos hagyomány. A kisbirtokosok nem tudnak talán visszaemlékezni 50-60 évre, mi volt akkor a tulajdon, biz alig van 3 vagy 4 nemzedéknél több, mely ugyanazt a földet művelte, mert biz a jobbágytelkek sok-sok változásnak voltak kitéve, hisz ha az ilyen ellenző meglátja egy község urbéri irataiból, hogy a múlt század 30-as éveiben, kik voltak a jobbágytelkek birtokosai, kik a 70-es években, így igen kevés találna meg ősei nevét.

Tehát ezen címen ellenezni a tagosítást, az 1848-évi előtti szilvaváru nemesek majmolása.

Egy másik fontos érv a jégverés. Hát ez biz nagy baj, de hát nem elég erős érv. Hála Istennek ez a vidék az országnak azon vidékei közé tartozik, hol az elemi jégkarak azonban olyan terjedelműek, hogy sok esetben a községi határ egy része esik áldozatul. Sok-sok esetben láttam már, hogy biz elverte a határ-

ban az összes őszi vetés-eket stb., tehát a kár elég nagy volt. Ha valaki tehát fél a jég kártól, tagosítsa magát ki földjét 3 tagban, így mindenrészében lehet birtokos a határban és ha egyik darabját elveri, majd hoz a másik termést.

Azonban a jégverés ellen egy jó orvoslás van: a biztosítás, ha ezt a gazdák gyakorolják, ugy nincs baj.

Sok kisgazda attól fél, hogy a tagosítás által rosszabb minőségű földet kap. Az elsőt megakadályozza a helyes osztályozás, a másikat pedig a tisztességes mérnök alkalmazása, másodsorban pedig az, hogy a birtok állapot megállapítása kellő ellenőrzés mellett történjék, hogy a kisgazda nemesek a maga birtokát ellenőrizni hanem a többi felebarátját is.

Sok kisbirtokos fél a többi társai káriságától, azonban ez oktalán félelem, mert bírósági eljárás folyamán minden sérelem nem egyszer hanem háromszor is nyerhet orvoslást, tehát ha valaki hátrányt szenved, ez csakis a saját együgyűsége folytán keletkezhetik.

A tagosítás ellenzői sokalják a költségeket, ez is helytelen érv. A legnehezebb tagosítási munkálat holdankint 1600 □ öl-vel számítva 3-4 koronába kerül, bele számítva bírósági mérnöki és egyéb kiadásokat.

TÁRCA.

Ben Akiba Rusztem.

Ben Akiba Rusztem Bagdadhoz közel egy kis villában lakott. Kert közepén, rózsák között lükt. napfényes ég alatt A szász tudós bagdadi bölcs mint nagyon haragudott, mert Bagdadban már mindenkül az ő szavára esküdött. Allah, Mohamed és Ben Akiba Rusztem volt előttük a minden.

Akkor csak hírből ismerték, nagy híre, csodálatos tudománya miatt nagy csúst szakállu agastyánnak képzelték őt, aki roskatag léptekkel jár a rózsakertjében s reszketeg kézzel eldörgatja dédelgeti illatos virágait. Azt hitték, hogy lassu, nagyon lassu a szavajárása és komoly, végtelmen komoly a szemé tekintése.

Nem ilyen volt, hanem fiatal, csupa erő és forrongó tűz. Szava mint az érc csengett, tekintetében villámok villant, magas homlokán nem volt barázdák, ránc, sima volt, mint a derült égnek bultja. És tudott mosolyogni is, tudott ábrándozni, mint a kis gyerek. Messze idegenből jött Bagdad mellé a rózsakertes kis villába, amelyben elszórt márvány volt a lépcső és csillogó tü-

Este felé mikor már alkonyodott, kinyitotta a rózsakert vásárcsok kapuját a beléphetett aki künn várakozott. És mindig jöttek ki Bagdadból népek, kíváncsiak az ő szava hallatára, de csak ifjak, férfiak; leányt, asszonyt nem bocsátott közelébe. Összegyűjtötte hallgatóit rózsakertjének homokos térségére, amelynek közepén sokáig az ökökút sugarai csobogtak, ott aztán beszélt nekik a maga bölcsességét, azok meg hallgatták oly figyelemmel, áhitattal, ahogyan

csak próféták szavát hallgatja a nagyon jámbor hitű nép.

Egyzer mégis csak megtörtént, hogy leány is volt a hallgatói közt. A szász bagdadi bölcsék atyamesterének, a nagy szakállu Ibrahimnak unokája. Férfi ruhát öltött, szakált is tagasztott arcára, hogy meg ne ismerhessék. Nem volt nyugovása, el kellett jönnie a csodálatos bölcsőre, akasztó látni kívánta hallani. És attól kezdve, hogy látta, még kevésbé volt pihenés a lelke háborgásában. Mindig látni akarta, újra és újra látni. S amikor csak tehetett, ő is megjelent a rózsakertben. Ben Akiba Rusztemet látni, szavát hallani neki több volt, mint a többinek. A bölcs észre is vette, hogy figyelmebben hallgatja, mint a többi, hogy távozások mindig az utolsó szászors is visszatekint roa és elhatározta, hogy megszólítja majd — külön nem beszélt senkivel, ha csak nem kérdezték, — hogy ma-

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számszerű tanár és orvos által saponis ajánlv.

„Roche“

Képes orvos rendelés a gyógyszerárak
biz. az Angolországban 4. sz. sz.

Roche & Co. (1907)

Ha figyelembe vesszük e cikk elején vázolt előnyöket, úgy csekély összeg, melyért annyi haszon az első évben is elérhető.

Véleményem szerint helyes és minden tekintetben megálló ellenvélemény nem hozható fel.

Sokan úgyvannak a tagosítással, mint az ördöggel, Pedig távolról az ördög is fekete, de mikor közel van, látjuk nem is olyan fekete, de meg is lehet vele birkózni.

Azt hiszem azon községek melyek még nem tagosítottak, tudják jól, hogy más községek mire halladtak a tagosítás által és ezért a községek értelmes vezetőinek kell kezébe venni a dolgot és megindítani a mozgalmat és a tagosítás ügyét magyarán mondva nyelbe írni.

Tájékoztulni irhatom, hogy a tagosítást a kir. törvényszéknél kell kérelmezni, mely a törvény alapján szavazást rendel el és ha a tagosítandó terület feleink birtokosai

a tagosítást elrendeli.

Azt hiszem ezen cikk nem volt hiába való, mert a felhozott érvek csaknem megcáfolatlanok és igazságok. Vajha ezen cikk kapcsán egy erőteljes mozgalom indulna meg a még vissza levő községekben és ezen cikk egy riadó lenne, előhírnöke a Kemenesvidéki kisgazdák általános jólétének és hatalmas erőre kapának, hogy ez úgy legyen a jó Isten, áldásával fogjanak munkához.

A sárga veszedelem.

Múlt év december havának első hetében négyeser ember vándorolt ki Magyarországból Amerikába. Minden kétséget kizárólag bizonyítja azt a n yorki bevándorlási hivatal statisztikai kimutatása.

A kivándorlás tehát nem hogy csökkenne, de napról-napra mind nagyobb mérvet ölt. A kereseti viszonyok oly rosszak lettek Magyarországon, a drágaság oly nagy, a megélhetés még a legkisebb igényű emberre nézve is oly keserves lett, hogy mind több ember kényszerül itt hagyni

ezt a szép hazát, melyben nemzeti dicsőségünket zengedező történetíróink szerint őseink ezer esztendeig laktak.

Juliusban veszedelem fenyegeti Magyarországot, illetve nem is a földet, a hegyeket, a vizeket, nem is a levegőt, melyet itt magunkba szívunk, hanem a nemzetet, amely a mai Magyarországot alkotja. S védekeznek.

Pedig hazánk átélte már nem egyszer az elnéptelenedés szomorú, sovár korszakait. A tatárjárás, a mohácsi vész, az első szörnyű pestis pusztítás után egész ország-részek lakosságát pusztították el a gonosz hatalmak. A teljes ország kipusztulástól eljente úgy menekedtek meg, hogy a nyugat felelesleges népeit telepítették ebbe a szegény hazánkba. Így kerültek hozzánk a szászok, a svábok, akik oly jól érzik magukat itt, hogy még ma sines eszük ágában a kivándorlás.

Az ország mai urainak egy része az örök példáját kívánja követni az elnéptelenedés ellen való védekezés tekintetében. A hiányzó munkás kezeket egy új bevándor-

Sok veszedelem zudult már keltről a magyarra. Keletről jött török, tatár, keletről jött a muszka, aki letiporta a szabadságharcában győzelmes magyar népet. És most is veszedelem készül reánk zudítani keletről: a sárga veszedelem!

Kulikat akarnak hozni! Kulikat, akiknek napi élelme egy marék rizs, vagy bögre tea, akik dolgoznak, mint a barom, de igénytelenek, mint a tücsök. Akiknek se ország, se hazája Magyarország, csak olcsón robotolni jönnek ide, hogy még jobban kiszorítsák a magyar népet hazájából. Ennél bünyösebb fejlesztését a kivándorlásnak valóban nem lehet már elképzelni.

Mindezt miért! Mert néhány nagybirtokos — az ujjaikon számolhatóak el őket — magassagnak találja a mezőgazdasági munkabéreket, nem akarják megadni azt, amit követel és messze kinából zúdítják hazájukra a sárga veszedelmet, hogy néhány fillérral lenyomják a napszámot!

Micsoda tévelygése elméjüknek és szíveknél! Micsoda gonosz szellem szállta meg ezeket a mi urainkat? Ez a hazafiság és ez a faji szeretet, melyet minduntalan produkálnak a profanusvulgusnak? Hát el-

képzelhető e a népre nézve károsabb nemzetiség annál, hogy ha messze kinából idehözzi nyakunkra az emberi igények nélkül való sárga majom embereket, hogy éhségbe, tengeren tulra kergessék a saját fajtájukat.

Rossz ész, érzéstelen szív voltak, amely a kulik tervét felvetette. És vakossággal verte meg a természet azokat a nagybirtokosokat és gazdákat, akik felülnek lelketlen beszédeiknek.

Mert ha követelőző is, ha elégedetlen is a magyar munkás, de vér a mi vértünkben és édes gyermeke az édes hazánk! Magyar szempontból egy gatyás parasztot nem adunk száz copfos kulióért. Az ellentéteket, melyek munkás és munkaadó között vannak, el fogjuk simítani, mert erre egyaránt szükség van mindkét félnek. Tárgyaljanak, alkudozzanak, vegyék hát igénybe akár a törvényt, akár a szuronyt, a börtön segítségét, de intézzék el bajukat egymás között és sohase tévesszék el szem előlt, hogy a mánás és földönfutó szegény ember, a tizezerholdas és a mellér egy ha-

Nem kellenek kulik, akiknek sok kellene, dolgozzanak a mi földjeinken aki atyáinkfiai!

UJDONSÁGOK.

— Aranylakodalmom. Ritka és megható családú ünnepély volt e hó 14-én Ustfi Asszonyfán. Koltai Vidos Márton földbirtokos, volt 48 us huszárőskapitány ünnepelt házasságának 50-ik évfordulóját nejjével, márkóbuksi Horváth Mariával. Az ünnepélyen ott voltak: az ünnepelték gyermekei: Gizella és József, unokájuk Vidos Katinka, Anyos Lászlóné, id. Vidos József és neje, Nagy Pál és neje, gróf Nicky Ferenc és neje, Nagy Dénes, új. Vidos József huszárőrnagy, Ajkai Elemér és neje, Horváth Ernő és neje, Hutter Zsigmond és Gaál Gergely. — A fényes lakoman Hutter Zsigmond és Gaál Gergely lelkes szavakkal udvósolték az ünnepeltet, a tavollevő jóbarátok pedig sürgönyileg fejezték ki jókívánataikat. Vidos Márton most 85 éves, bár haja mutatja agkorát, teste egyenes, kedélye most is vidám. A hosszú aradi fogság nem törte meg sem testét, sem lelkét. A szabadságharc után összes birtokát elvesztette, de szorgalommal párosult takarékoszággal nagy vagyont szerzett s előkelő szerepet viasz megyénkben. — Adja a mindenható, hogy a köztisztelőben és szeretetben élő házaspár gyémántlakodalmát is megérhesse!

rasztalni fogja további beszélgetésre. Befejtette a beszédet, hallgatók megindultak hazafelé. Nézett utánuk. Kíváncsi volt, úgy tesz-e, mint mindig.

A férfiruha leány megint csak utolsó maradt. Azután lassan elment s vissza vissza nézett Ben Akiba Rusztem felé.

A bölcs intett szolgáljanak.

— Azt az ifjut kérem, hogy pár szóra visszatérjen hozzám, — A szolgáló sietett, s bölcs pedig lassan utána ment, a leány a kapuban várt, mikor a szolgáló utolért. Meghallgatta üzenetet s mintha megrokkadt volna, megtámolygott s földre autóit szemét. Lassan felemelte fejét a határozatlanul maga elé bamulva, lessu és nagyön szomorú fejbólintással nem-et intett.

Ben Akiba Rusztem meghökkenve hirtelen megállott. Az alruhás leány visszanezített reá, feléje nyújtotta kezét és bucsut intett. A bölcslet megkapta valami akaratlan forogtat. Utánna futott El is érte, Es ilhelve beszélt.

— Ben Akiba Rusztem még senkinek utána nem futott.

— A te lelkedben, én nemcsa barátom és rokonságot látom.

— Késsz utána nyult, a leány fölré vonta. A bölcs bózsá hajolt. Illat csapta meg, bubajos illat, rászégitó illat. Eközben a kezét s erővel a

szemébe nézett. A leány behunyta. A bölcs pedig elengedte a leány kezét. Az övé ernyedten lehanyatlott, a feje is, a szép, dushajzatu feje, Sójajtott.

Ben Akiba Rusztem nem szokott sóhajtni. A leány szeméből pedig köny csordult ki. Es mind ketten hallgattak.

— Ki vagy? — szólalt meg atán Ben Akiba a bölcs.

— Ne kérdezd. Rabod lennék, mihasznod belőle? Ne tudd meg, ne tudj te semmit. Adj egy virágot.

— Ime! Mind a tied. Vidd!

— Egyet adj, te adj!

A bölcs letépett egy rózsabimbót, eifordulva csókot lehelt reá, s odanyújtotta a leánynak. Remegett a keze.

— Vissza jössz még?

A leány szótlanul, csak fejbólintással felelt: — Ne jöjj! Ne jöjj! — Felelt a bölcs. Es kút tettem Allahnak, Mohamednek. Ne jöjj, hogy megtudjam tartani.

— Férsz öltem, Ben Akiba Rusztem? szól reá a leány.

— Félek.

— Félsz a ...

— Igen, a szerelemtől is félek

A leány elment. —Vissza-vissza nézett s a messziből még bucsut intett. Ben Akiba Rusztem pedig mozdulatlanul állott és nézett utánna soká soká, még akkor is, mikor már eltűnt, régen eltűnt, ...

Molnár Lajos.

Múlt hetekben ...

Versék a falunkból.

Múlt hetekben egy gavallér /
Öngyilkos lett egy asszonyér ...
Milyen máskép van minálunk
Milyenit mi sohase látunk ...

Minálunk a paraszt legény,
— Ha kosarat kap is — szegény
Feledni tud, másat talál:
Eszébe se jut a halál ...

Baksó Elek.

SZAKVÉLEMÉNYEK

A Z

ESTERHAZY COGNACRÓL.

A m. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgálva és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

ESTERHAZY COGNACOT

betegségeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a franciák — Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tausser Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Kéty Károly egyetemi tanár.
Dr. Stillar Bert. egyetemi tanár.	Dr. Ággyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Récsy Imre egyetemi tanár.	Dr. Poór Imre kir. tan., egy. tan.
Dr. Portik Ottó egyetemi tanár.	Dr. Báron János egyetemi tanár.

„Nemzeti“ szálloda és kávéház
DEVECSER, Baros-utca.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomásul adni, hogy **Devecserben, a Baros-utcában évek óta fennálló**

„Nemzeti“ szállót
és kávéházat

átvettem, az ujjannan felszerelve, átalakítva saját nevem alatt tovább vezetem. Fő törekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemű közönséget minden tekintetben kielégítek. Tiszta és kényelmes szobák, mérsékelt áron kaphatók.

Magyar konyha! Valódi somlyói borok!

A n. é. közönség szíves támogatását kérve, maradtam mély tisztelettel

Porkoláb László
a „Nemzeti“ szálló tulajdonosa.

Alapított 1843!

CSATÁRY KÁROLY

polgári és egyenruha szabó

SZOMBATHELY,

Király-utca, Techet-féle házban.

Készíték a legújabb divat szerint, a legkiválóbb kivitelben, versenyképes áron, teljes garancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

formaruhákat
egyenruhák

készítési is.

Kívánatra mintákat küldök, avagy egy leveles-lapon történt meghívásra bárhová személyesen elmegyek.

Szíves támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY.

VÁRROLYTUNK

ékezetek, arany, ezüst, kinnl ezüst órák, órákat és dísz tárgyakat és

valódi svájci zseb és fali órákat
S Z E N Z Á C I Ó S
olcsó árak mellett

a 60 éve fennálló s jó hírnévnek örvendő
STEINBERGER M. UTÓDA

Benedek Oszkár aranyműves és órásnál

P Á P A. Fő-utca 13. szám.

A Benczák templomával szemben.

E szakba vágó javítások, postai rendelések, pontosan és leltáriismeretesen

SINGER varrógépek

Működés célra, o o

nemcsak az ipari jellegűek, de minden családbeli varrómunkák számára is csak nálunk szereshetők be.

Tessék arra vigyáznunk, hogy a

Üzleteink mind e védjegyről ismerhetők fel. o o

üzleteinkben történjenek o o o

SINGER Co. varrógép YENY. TÁR.
Pápa, Fő-utca 13. szám.

SZEIFERT JOZSEF POZSONY

Kelácskapu-utca 4.

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárat:

Henri Pieper
eredeti

J. P. Saueru Sohn

Diana fegyverekből

egyéb fegyverekből
Hemmerle-féle fegyverekből

különleges adóssávként fegyverekből,

eredeti gyári áron.

Legújabb!! Browning-féle önműködő ismétlő seretes vadászfegyver 12 öb. ered. gyári áron azaz 210 kor-ért nálam kapható

Os. és kir. állami árúdn által osztrák-magyar füstnélküli 1. számú vadászati és tárcsa-lóporral töltött töltények, továbbá szállítok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberhöz a legelősebb áron.

Vadászati, utasai és sportkölönlegesség! Saját lövöldő!
A pozsonyi II. k. mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegyverem és vadászeszközök az egyedüli aranyérmét nyertek.

Hirdetéseket

intanyszeren áron felvonn
a kiadóhivatal.